

A

A, a¹ {IPA: [a]} (to) [f.nr] (= **άλφα**) 1. (betű: a görög ábécé első betűje) 2. (átv) kezdet, vminek az eleje × **αρχίζω ξανά από το** ~ megint előlről kezdem | **είμαι ακόμα στο** ~ még a kezdet kezdetén van || **το ~ και το ωμέγα** a kezdet és a vég, a mindenség 3. (számjegy) □ **α'** egy/ első | **α** ezer/ ezredik × **είναι ~ ποιότητα** elsőosztályú minőség | **α/ α** (= **αύξων αριθμός**) sorsz. (sorszám) 4. (= **Ανατολή**) (földr) K (Kelet)

α² [msz] 1. ó, ah || ~, **μπα!** ó, dehogy! 2. á, persze, (biz) á, ja || ~, **ναι!** á, igen, értem 3. jaj!

α³ ld. **ά**

α¹ (mássalhangzóval kezdődő szavak gyakori előtagja önálló jelentés nélkül) □ **αβασταγή/ βασταγή** kis batyu

α² {mgh előtt **αν-**} [m-képző, fosztóképző] -talan/ -telen, -mentes □ **α-πολιτικός** politikamentes | **αν-ακριβής** pontatlan

-α [f-képző] (fokozó értelemben) □ **κεφάλ-α** nagy fej

αάπ- (cipr) ld. **αγάπ-** [D]

αβαείο (to) [f,3.3] □ **{αββαείο** (to) [f,3.3] is} apátság × **το Αβαείο του Ουέστμινστερ** a Westminster Apátság

αβαθής, -ής, -ές [m,3.1] □ **{αβαθός, -η, -ο** [m,1.1] is} 1. sekély, nem mély □ **ένα ~ές ποτάμι** egy sekély folyó 2. (átv) felszínes, lapos (személy vagy dolog) □ **~ής/ άβαθη σκέψη** felszínes/ sekélyes gondolkodás

αβαθιολόγητος, -η, -ο [m,1.1] nem értékelt □ **~ες αιτήσεις** értékelésre váró pályázatok

άβακος (o) [f,1.1] 1. (mat) abakusz □ **υπολογίζω με άβακα** abakuszon számol 2. (ép) fejlemez (oszlopfő része), abakusz 3. **{αβάκιο** (to) [f,3.4] is} (isk, rég) palatábla □ **παλιά ο κάθε μαθητής είχε έναν άβακα** régen minden diáknak volt palatáblája 4. (közny) négyszögletes (burkoló)lap 5. (műsz) radiátorlap □ **καλοριφέρ με πέντε άβακες** öt lapból álló fűtőtest/radiátor 6. sakkábla □ **βάζω τα πιόνια πάνω στον άβακα** felrakja a bábukat (a sakkáblára)

αβαλσάμωτος, -η, -ο [m,1.1] bebalzsamozatlan □ **ένα ~ο ανθρώπινο κορμί** egy bebalzsamozatlan emberi test

άβαλτος, -η, -ο [m,1.1] (nem a helyén levő dolog) × **ένα ~ο φυτό** el nem ültetett növény

Αβάνα (η) [f,1.1] Havanna

αβανγκάρντ I. (η) [f.nr] 1. (műv) avantgárd □ **η ~ του 19^{ου} αιώνα** a XIX. századi avantgárd 2. haladás, haladó szellem □ **η ~ του кубισμού/ κινηματογράφου** a kubizmus/ filmművészet haladó szelleme II. [m.nr] haladó (eszmé, mozgalom) □ **ένα ~ κίνημα πολιτικής** egy haladó politikai mozgalom

αβανγκαρντισμός (o) [f,2] 1. (fől műv) haladás (ba vetett hit), progresszivitás × **ο ~ της τέχνης** a művészetek haladása/ progresszivitása 2. (pol) elhajlás egy mozgalom eszméitől × **ο ~ τον ρεβιζιονιστών** a revizionisták elhajlása/ eltávolodása az eredeti eszméktől

αβανιά (η) [f,1.1] 1. rágalmazás, lejáratás, bemártás □ **οι αβανιές των συναδέλφων** a kollégák rágalmi 2. kár, baj × **παθαίνω αβανιές** kárt/ bajt szenved 3. (krét) hatalmi túlkapas

αβανιάρις, -α, -ικο [m,2.1] rágalmazó, lejárató (személy) □ **ένας ~ης συνάδελφος** egy rágalmazó kolléga

αβάν-πρεμιέρ (η) [f.nr] premier előtti film- vagy színházi előadás □ **έρχεται στην ~ μαζί μου;** eljössz velem a premier előtti előadásra?

αβάνς (to) [f.nr] (műsz) előgyűjtás

αβάντα (η) [f,1.1] 1. haszon, fennmaradó nyereség, profit □ **αν θα σε βοηθήσω τι ~ παίρνω;** ha segítek neked, mi (az én) hasznom abból? × **παράνομη ~ (biz)** tisztességtelen nyereség, szajré 2. protekció, támogatás □ **δεν έχει καμία ~ για να πάρει τη θέση αυτή** nincs semmilyen protekciója, hogy megkapja ezt az állást

αβανταδόρικος, -η, -ο [m,1.1] 1. (ált) előnyös × **-ος ρόλος** személyre szabott/ előnyös szerep 2. (szabálytalanul előnyt biztosító személyre jellemző) × **ένα ~ο κόλπο** a felhajtó/ nepper egyik trükkje

αβανταδόρος (o) [f,2] □ **{αβανταδόρισσα** (η) [f,n,1.1] is} 1. kibic, felhajtó, nepper □ **είναι ~ σε δημοπρασία** felhajtó az árverésen 2. protektor, (szabálytalanul) előnyt biztosító személy □ **κάλεσε τον αβανταδόρο του/ της** hívta a protektorát/ mentorát

αβαντάς (to) [f.nr] 1. (sp) előny × **δίνω ~ előnyt** ad, előnyszabályt alkalmaz 2. haszon, előny, fölény × **έχω το ~ +B/ να ...** (megvan) az az előnye, hogy ...

αβάντζα (η) [f,1.1] □ **{αβάντσα** (η) [f,1.1] is} 1. haszon, nyereség × **πάω ~** emeli a tétet 2. előleg (na-gyobb összegtől) □ **δεν μας έδωσε καμία ~** egyáltalán nem adott előleget | **ζητώ ~ από κάποιον** előleget kér vkitől

αβαντζάρο [ige: αβαντζάρισα] □ **{αβαντζάρο** [ige: αβαντζάρισα] is} **τις** 1. megelőlegez, előleget ad □ **πόσα θα μου/ μας αβαντζάρις;** mennyi előleget adsz? 2. növel, emel □ **~ τους μισθούς** növeli a béreket 3. (előre) halad, prosperál × **ο γιος του αβαντζάρι** a fia jól halad (a számláitran) | **η επιχείρηση αβαντζάρι** **σωστά** a cég nyereséges/ többletet termel/ prosperál

αβάντζο, αβάντσο ld. **αβάντζα**

αβαράρο [ige: αβαράρισα] **την** felszedi a horgonyt × **το καράβι ~ει το πρωί** a hajó reggel felszedi a horgonyt/ kihajózik

αβαρέτιος, -η, -ο [m,1.1] 1. fáradhatatlan □ **ένας ~ος ταξιδιώτης** egy fáradhatatlan utazó 2. veretlen, akít (még) nem vertek meg × **το αγόρι γλίτωσε ~ο από τον καβγά** a srác verés nélkül megúsza a balhét/ veszekedést

αβαρής, -ής, -ές [m,3.1] könnyű, kis súlyú

αβαρία (η) [f,1.1] 1. (ált) kár □ **οικονομική ~** pénzügyi kár 2. (haj) (hajó)kár □ **είχαμε πολλές αβαρίες στο ταξίδι** sok kárunk keletkezett a hajóutón 3. (átv) engedmény □ **κάνω ~** „lejjebb ad”, visszavesz az elvárásaiból | **σου ζητώ μια μικρή ~** egy apró engedményt kérek tőled

αβάς (o) [f,1.1] □ **{αββάς** (o) [f,1.1] is} apát □ **ο αβάς/ αββάς του Pannonhalma** (egyh) a pannonhalmi apát

αβασάνιστος, -η, -ο [m,1.1] 1. kipróbálatlan, kritikátlan, nem eléggé átgondolt (dolog) □ **~ες πληροφορίες** kritikátlan/ átgondolatlan információk 2. akit nem kínóztak meg (személy) 3. gondtalan,

bajoktól mentes □ **μια ~η ζωή** gondtalan élet
αβασίλευτος, -η, -ο [m.1.1] 1. (*pol*) király nélküli □
 ~ο **πολιτικό σύστημα** király nélküli államrend 2.
 (*csill*) le nem nyugvó/ nyugodott (*égitest*) 3. (*átv*)
 véget nem érő × **δόξα ~η** végtelen dicsőség
αβάσιμος, -η, -ο [m.1.1] alaptalan, megalapozatlan □
 ~οι **ισχυρισμοί/ -ες κατηγορίες** alaptalan
 vádaskodások
αβασκαίνο [ige: αβάσκ-ανα, -άθηκα] ld. **βασκαίνο**
αβάσκαντος, -η, -ο [m.1.1] 1. megronthatatlan 2.
 akin nem fóg a szemmel verés × **να κρεμάς ένα φυ-**
λαχτό για να είσαι ~ο köss fel egy talizmant,
 nehogy fogjon rajtad a szemmel verés
αβάσταγη (η) [f.1.3] (összekötött kis) batyu
αβάσταγό (το) [f.3.3] málhás állat
αβάσταχτος, -η, -ο [m.1.1] {**αβάσταγος, -η, -ο** [m.1.1]
 is} 1. tarthatatlan, ellenőrizhetetlen, ellenállhatatlan
 × ~ος **έρωτας** spontán, mindent felemészto
 szerelem 2. (*átv is*) elviselhetetlen □ ~ος **πόνος**
 elviselhetetlen fájdalom × **η μοναξιά έγινε ~η** a
 magány elviselhetetlenné vált
άβαςτος, -η, -ο I. [m.1.1] járhatatlan (*hely*) □ **μια ~η**
περιοχή egy járhatatlan környék II. [f] **άβατο** (το)
 [f.3.3] (*templomnak csak papok által használható*
 része) × **το ~ του Αγίου Όρους** nők belépési tilalma
 az Athosz-félszigetre
αβάττα [hsz] (*cipr*) ingyen
αβάττατης (ο) [f.1.4] (*cipr*) haszonleső, ingyenélő
άβαφος, -η, -ο [m.1.1] 1. nem festett, színtelen, nyers
 □ ~α **μαλλιά** nem festett haj 2. (*műsz*) nyers,
 edzetlen □ ~ο **ατσάλι** edzetlen acél
αβάφτιστος, -η, -ο [m.1.1] {**αβάπτιστος, -η, -ο** [m.1.1]
 is} 1. megkeresztetetlen, akit még nem kereszteltek
 meg □ **ένα ~ο μωρό** egy megkeresztetetlen baba 2.
 névtelen □ **πέθανε ~ος/ -η/ -ο** név nélkül halt meg 3.
 (*rossz*) hitetlen, más vallású □ **ένα ~ο σκυλί** egy
 hitetlen kutya
άβγαλιος, -η, -ο [m.1.1] 1. mozdulatlan × ~ **φυτό** ki
 nem hajtott növény 2. eredeti helyén levő, el nem
 távolított (*dolog*) □ **ένα ~ο καρφί** egy ki nem húzott
 szeg 3. (*átv*) tétlen, világban/ szerelemben járatlan
 (*személy*) × **μια ~η και αθάνα κοπέλα** egy ártatlan
 és a világban járhatatlan lány
αβγατίζω {*cipr αφκατίζω is*} [ige: αβγάτ-ισα, -ίθηκα,
 -ισμένος] {**αβγαταίνω/ αυγαταίνω** [ige: αβγάτυνα/
 αυγάτυνα is]} I. **ts** 1. növel, szaporít □ ~ **τις οικονο-**
μίες μου növeli a magtakarításaid 2. (*ritk*) eltúloz II.
τη szaporodik, növekszik □ **οι οικονομίες σου δεν**
αβγατίζουν από μόνες τους a megtakarításaid nem
 fognak maguktól növekedni
αβγό (το) [f.3.3] 1. pete, ikra, serke, tojás □ **το ~ της**
σαύρας a gyík tojása 2. (*spec*) tyúktojás □ **δέκα**
φρέσκα αβγά tíz friss tojás | **κόκκινο/ πασχαλινό ~**
 puros/ húsvéti tojás × **παίρω κάποιοι με τ' αβγά**
 tojással dobál meg *vkít* || **σιγά τ' ~ά** csak lassan a
 testtel! | **η κότα έκανε το ~ ή το ~ (έκανε) την κό-**
τα; mi volt előbb, a tyúk vagy a tojás? | **ακόμα δεν**
βγήκε από τ' ~ a tojásból meg a fenékén van | **το ~**
του Κολόμβου a Kolumbusz tojása 3. (*vulg*) *vki*
 feneké, segge || **κάτσε στα ~ά σου** ne ugrálj/
 pattogj! fétj már a bőrödbe! ülj már meg a
 fenekeden/ seggeden!
αβγοειδής, -ής, -ές [m.3.1] tojásdad, tojás alakú □
μια ~ής μπάλα egy tojásdad labda
αβγοθήκη (η) [f.1.3] tojástartó
αβγοκόβω [ige: αβγόκοψα, αβγοκομμένος] **ts**
 citromos-tojásos mártással behabar
αβγολέμονο (το) [f.3.3] citromlével felvert
 tojasmártás/ leves

αβγότσουφλο (το) [f.3.3] tojásbéj
αβγουλάς (ο) [f.1.2] {**αβγουλού** (η) [f,n.1.4] is}
 tojásúr
αβγουλάτο (το) [f.3.3] (*mez*) kecskeszülő
αβγουλάτος, -η, -ο [m.1.1] ld. **αβγοειδής**
αβδέλλα (η) [f.1.1] ld. **βδέλλα**
αβδηρίτης (ο) [f.1.3] oktondi/ buta alak × **κάποιοι α-**
βδηρίτες της νεολαίας néhány oktondi/ buta fiatal
αβδηριτισμός (ο) [f.2] oktalanság, haszontalanság □
προκλητικός ~ kihívó/ kirívó oktalanság/ ostobaság
αβέβαιος, -η, -ο I. [m.1.1] bizonytalan, kétséges □
ένα ~ο βήμα egy bizonytalan lépés | **το ~ο μέλλον** a
 bizonytalan jövő II. [f] **αβέβαιο** (το) [f.3.3] a
 bizonytalanság
αβεβαιότητα (η) [f.1.1] bizonytalanság, kétely □ **τε-**
λειώνω την ~ megszünteti a bizonytalanságot | **αι-**
σθάνομαι ~ bizonytalanságot/ kételyeket érez
αβεβαίωτος, -η, -ο [m.1.1] 1. nem bizonyított/
 bizonyítható □ **μια ~η είδηση** egy bizonytalan/ nem
 bizonyítható hír 2. vissza nem igazolt
 meghatározatlan × **οι ~οι φόροι** ki nem szabott vám
αββήλωτος, -η, -ο [m.1.1] tiszta, meg nem rontott □
ένα ~ο τοπίο egy meg nem rontott/ szent hely | **ένα**
~ο κορίτσι egy tiszta/ meg nem rontott lány
Άβελ (ο) [f,nr] Abel
αβενικότος, -η, -ο [m.1.1] lakozatlan, fénytelen,
 fényezetlen
αβέρτος, -η, -ο [m.1.1] 1. (*ált*) nyílt, akadály nélküli,
 nem zart × ~ος **χώρος** nyitott tér | **μην αφήνεις το**
σπίτι ~ο ne hagyj nyitva a házat 2. nem
 alakoskodó, nyílt □ **μια ~η προσωπικότητα** egy
 nyitott személyiség × **μιλώ ~α** nyíltan beszél 3.
 bőkezű, nagyvonalú × ~ος **άνθρωπος** bőkezű ember
Αβησσονία (η) [f.1.1] (*αϊθρ*) Abesszínia, Etiópia
αβίστος, -η, -ο [m.1.1] 1. sértetlen, akit nem
 érszakoltak meg □ **η κοπέλα έφυγε ~α** a lány
 sértetlenül távozott 2. spontán, mesterkéetlen □ **μια**
~η γνώμη egy spontán vélemény
αβιομηχανοποίησης, -η, -ο [m.1.1] nem ipari
 feldolgozó × ~α **παπούτσια** háziiparban készült
 cipő
άβιος, -α, -ο [m.1.2] 1. élettelen □ ~ος **οργανισμός**
 élettelen organizmus 2. (*átv*) szerencsétlen,
 boldogtalan □ ~α **γριούλα** egy boldogtalan
 öregasszony 3. (*krét*) gyermektelen
αβιταμίνωση (η) [f.1.5] vitaminhiány × **πάσχω από**
 ~ν vitaminhiányban szenved
αβιώτος, -η, -ο [m.1.1] elviselhetetlen, élhetetlen
 (*élet*) × **βίος ~ος/ άβιος** értelmetlen, élhetetlen élet,
 (*ritk*) pokollá tett élet
αβκο- (*cipr*) ld. **αβγο-** [D]
αβκότσυλλον, αβκότσουβλον (*cipr*) ld. **αβγότσουφλο**
 [D]
αβλαβής, -ής, -ές [m.3.1] 1. sértetlen, ép × **βγαίνο**
~ής από κάτι sértetlenül kerül ki *vmiből* 2.
 ártalmatlan □ ~ής **για την υγεία** egészségre
 ártalmatlan
άβλαβος, άβλαφτος ld. **αβλαβής**
αβλέπτημα (το) [f.3.1] figyelmetlen hiba, elírás □ **η**
πρόταση έχει κάποια αβλεπτήματα a mondatban
 van néhány elírás
αβλεπτί [hsz] látatlanul □ **το πιστεύω και ~** ezt
 látatlanul is elhiszem
αβλεψία (η) [f.1.1] ld. **αβλεπτήμα** 2
αβοήθητος, -η, -ο [m.1.1] segítség, támasz nélküli,
 magára hagyott □ **ένα ~ο παιδάκι** egy támasz nélkül
 maradt gyerek
αβοκάντο (το) [f,nr] {*cipr αβοκάτον* (το) [f,nr] is}
 avokádó

αβόλευτος ld. άβολος

άβόλος, -η, -ο [m,1.1] 1. nehezen alkalmazkodó, feszengő □ ένας ~ος άνθρωπος egy nehéz ember 2. kellemetlen, kínos × αισθάνομαι λίγο ~α kicsit kínosan érzem magam 3. kényelmetlen □ μια ~η πολυθρόνα egy kényelmetlen fotel

αβοτανιστος, -η, -ο [m,1.1] megműveletlen, kultivatlatlan □ ένα ~ο τοπίο egy gazos, műveletlen terület

αβουλησία (η) [f,1.1] {αβουλία (η) [f,1.1] is} akarat hiánya, határozatlanság, tehetlenség × η ~της εκλογής döntési képtelenség

άβουλος, -η, -ο [m,1.1] 1. akaratlan, tehetetlen □ ~η μαριονέτα egy tehetetlen báb 2. megmondatlan □ μια ~η πράξη egy megmondatlan cselekedet 3. szívtelen, lelketlen □ ~ο έργο lélektelen munka

αβουτώρωτος, -η, -ο [m,1.1] nem vajas, megvajazatlan, vajmentes □ μια ~η φέτα ψομί egy szelet megvajazatlan kenyér

Αβραάμ (ο) [f,nr] Αβραάμ

αβράβευτος, -η, -ο [m,1.1] díjazatlan, nem díjazott (τερμék, személy)

αβράκωτος, -η, -ο [m,1.1] 1. meztelen, alsónadrág nélküli □ το παιδί παίζει ~ο a gyerek meztelenül játszik 2. (άtv) nagyon szegény, (rossz) csupaszfenekű □ ένας ~ος γέρος egy szegény öregember, (rossz) csupaszfenekű, senkiházi öregember 3. (τόρι) sans-culotte

άβραστος, -η, -ο [m,1.1] 1. nyers □ ~ος αρακάς nyers borsó 2. még fő(ve)tlen □ ο αρακάς είναι ~ος ακόμη a borsó még nem főtt meg jól 3. (mez) kiforratlan □ ~ος μούστος kiforratlan must

αβρόμιστος, -η, -ο [m,1.1] szagmentes, büzmentes

αβρός, -ή, -ό [K] [m,1.1] 1. finom, lágy □ η ~ή κομψότητα finom elegancia 2. (άtv) előzékeny, udvarias □ η ~ή συμπεριφορά előzékeny viselkedés

αβρότητα (η) [f,1.1] 1. lágyaság, finomság □ η κοριτσιστική ~ lányos finomság 2. udvariaság, előzékenység × συμπεριφέρομαι με ~ előzékenyen viselkedik

αβροτύλος, -α, -ο [m,1.2] (cipr) ropogós

αβροροσόνη ld. αβρότητα 2

αβρόρφων, -ων, -ον [K] [m,3.2] ld. αβρός 2

άβροχλος, -η, -ο [m,1.1] 1. száraz, ami nem ázott meg □ ένα ~ο χωράφι kiszáradt/ meg nem ázott szántó 2. esőmentes, csapadékmentes □ ~ος μήνας esőmentes hónap × αβρόχους ποσί baj és kár nélkül

αβτέλλα (η) [f,1.1] (cipr) pióca

αβύζαχτος, -η, -ο [m,1.1] 1. (újszülött) nem szoptatott, nem anyatejes 2. (mez) mesterségesen táplált

αβύθιστος, -η, -ο [m,1.1] el nem sülyesztett, elsülyesztethetetlen □ το καράβι αυτό θεωρείται ~ο ezt a hajót elsülyesztethetetlennek tartják

αβυσσαλέος, -α, -ο [m,1.2] 1. feneketlenül mély □ ~ος γκρεμός feneketlen szakadék 2. (άtv) végtelen, mérhetetlen □ ~ο θράσος mérhetetlen/ elképesztő szemtelenség 3. pokoli, sötét □ ~ο έγκλημα egy sötét bűnügy

άβυσσος (η) [f,2] 1. feneketlen mélység/ szakadék □ το ψάρι της άβυσσου mélytengeri hal | πέφτω στην άβυσσο a mélybe zuhan | στο χείλος της άβυσσου a szakadék/ katasztrófa szélén 2. (άtv) mérhetetlen, fényévnvi távolság □ η ~ του σύμπαντος a mérhetetlen űr × μας χωρίζει μια ~ nagy közünk a nézetkülönbség 3. (άtv) a lélek mélységei, a pokol bugyrai

αγαθεύω [ige: αγαθέω] τι 1. bután, együgyűen viselkedik (jó szándékkal) □ μην αγαθεύεις τόσο ne

légy ilyen együgyű 2. (biz) kiakad □ έχασε το πορτοφύλι της κι αυτή αγάθεψε elvesztette a lány pénztárcáját, amin az kiborult

αγαθάρης, -α, -ικο [m,2.1] butus, hiszékeny, jámbor □ ένα ~ικο παιδί egy jámbor gyermek

αγαθό (το) [f,3.3] 1. jószág, erény × τα αγαθά της αρχαιότητας az ókori görögök erényei 2. java vkinek × επ' αγαθό του συνόλου a köz javára 3. (κόζνν) termék, (örömet szerző) tárgy, dolog □ όλων των ειδών τα αγαθά mindenféle termék 4. [csak tsz] vagyon, anyagi javak összessége × καταναλωτικά ~ά fogyasztási cikkek

αγαθοεργία (η) [f,1.1] jócselekedet, emberbaráti tett, jótétemény

αγαθοεργός, -ή, -ό [m,1.1] emberbarát, filantrop, másokat szeretetből segítő □ ένας ~ός οργανισμός egy emberbaráti szervezet

αγαθομούνα (η) [f,1.1] (argó/ rossz) hiszékeny csaj, buta liba

αγαθοπιστία (η) [f,1.1] együgyűség, hiszékenység

αγαθοποιός, -ος, -ό [m,1.1] ld. αγαθοεργός

αγαθός, -ή, -ό [m,1.1] 1. jóindulatú, kedvező, jámbor □ η ~ή διάθεση jóindulatú/ jámbor hozzáállás 2. (rossz) együgyű, naiv, ostoba × οι ~οί αστοί a nyárspolgárok

αγαθούνη (η) [f,1.3 esz] {αγαθότητα (η) [f,1.1] is} 1. naiv hiszékenység, butaság □ κάνω κάτι από ~ naivitásból/ butaságból tesz vmit 2. ld. αγαθό 1

αγαθούλης, -α, -ικο [m,2.1] 1. naiv, hiszékeny 2. nem túl eszes □ μια ~α κοπέλα egy butuska lány

αγάλακτος, -η, -ο [m,1.1] 1. (ορν) agalaktiában szenvedő nő vagy emlős állat × η μάνα της έμεινε ~η az anyjának nem volt teje (szülés után) 2. ld. αβύζαχος 2

αγαλήνευτος, -η, -ο [m,1.1] nyughatatlan természetű, háborgó □ η ~η θάλασσα a háborgó tenger | ~ος νους nyughatatlan elme

αγάλι [hsz] lassan, nyugodtan × αγάλι(α) αγάλι(α) lassan, türelmesen || ~α ~α γίνεσαι η αγουρίδα μέλι lassú víz partot mos | ο που ~ ~περπατάει, μακριά μπορεί να πάει lassan járj, tovább érsz

αγαλλιάζω [ige: αγαλλι-ασα, -άστηκα, -ασμένος] τι örvendezik, el van ragadtatva, ujjong □ αγαλλιάζει πάντα όταν τον βλέπει mindig örül ha látja a fiút

αγαλλιό, αγαλλομαι ld. αγαλλιάζω

άγαλμα (το) [f,3.1] 1. szobor □ ένα μαρμάρινο ~ egy márványszobor 2. (άtv) bálvány × μένω ~ (só) bálványá mered

αγαλματένιος, -α, -ο [m,1.2] {αγαλματινός, -η, -ο [m,1.1] is} szoborszerű, szoborhoz hasonlatos □ ~α φάτσα szoborszerű/ merev arc(kifejezés)

αγαλματοποιία (η) [f,1.1] szobrászat

αγαλματοποιός (ο) [f,2] szobrász

αγαλματώδης, -ης, -ες [m,3.1] ld. αγαλματένιος

αγαλούχητος, -η, -ο [m,1.1] ld. αβύζαχος

Αγαμέμνων {Αγαμέμνονας is} (ο) [f,1.1] Agamemnon

αγάμητος, -η, -ο [m,1.1] (vulg) baszatlan □ βρε, είμαι ~ος για μήνες már hónapok óta nem voltam nővel

αγαμία (η) [f,1.1] 1. nőtlenség × η ~ του κλήρου a papi nőtlenség 2. szex nélküli élet

άγαμος, -η, -ο [m,1.1] nem házas × ~η ζωή házasság nélküli élet

άγαν [K] [hsz] túlzottan, túlságosan || μηδέν άγαν mindent csak mértékkel!

αγανάκτηση (η) [f,1.5] {αγανάχτηση (η) [f,1.5] is} 1. bosszúság, felháborodás, méreg □ εκφράζω την αγανάκτησή μου kifejezésre juttatja a

felhaborodását 2. szenvedés, megpróbáltatás □ **το λεωφορείο θα αργήσει πάλι, σκέτη** ~ már megint késik a busz, tiszta szenvedés ez

αγανακτώ {*rég αγανακτώ*} [ige: αγανακτείς * αγανάκτ-ησα, -ισμένος] **I. m** 1. bosszankodik, felhaborodik, mérgelődik □ **οι πολίτες αγανάκτησαν λόγω των μέτρων** a polgárok felhaborodtak az intézkedések miatt 2. kínlódik, „vért izzad”, felhúzza magát □ **αγανάκτησα μέχρι να βρω σπίτι** sokat kínlódtam mire találtam szállást **II. ts** felhaborít, elkészerít □ **αυτό που με αγανακτεί είναι ...** ami felhaborít az az, hogy ...

άγανο (το) [f,3.3] toklász, (hal)szálka
αγανός, -ή, -ό [m,1.1] 1. ritkás, nem sűrű szövésű □ **~ή πλέξη/ ύφανση** ritkás kötés/ szövés 2. laza, fesztelen □ **~ό πανί** laza vitorla

αγάντα **I.** [msz] fogd (és tartsd)! (*matrózoknak szóló parancs*) **II. (η)** [f,1.1] 1. kikötői cölöp □ **δένω τη βάρκα στην** ~ a cölöphöz köti a bárkát 2. (*átv*) kapaszkodó, fogódzó □ **πουθενά μια** ~ sehol egy kapaszkodó

αγανάρω [ige: αγανάρωσα, αγανταρισμένος] **ts** 1. támaszkodik *vmire*, kapaszkodik *vmibe* □ **~ στην κολώνα** az oszlopra támaszkodik 2. elvisel, kitart □ **~ κάθε βήσανο** elvisel minden kint

αγάνωτος, -η, -ο [m,1.1] 1. foltozatlan, lyukas (edény) □ **~ο τηγάνι** egy lyukas serpenyő 2. (*átv*) műveletlen, bárdolatlan × **τι ~ος τενεκές!** micsoda egy fajankó!

αγάπη (η) [f,1.3] 1. mély érzelmi vonzódás, szeretet × **για την** ~ **σου** a kedvedért 2. szerelem × **ποίηση της** ~sz szerelmes vers 3. szerelme *vkinek* × **~ μου** szerelmem, drágám! | **είναι στις ~ες τους** gyengéd szerelmemben vannak || **είναι όλο ~ες και λουλουδία** boldogan élnek 4. (*vall*) (*keresztényi szeretet*) × **οι ~ες** agapé, szeretetvendégség

αγαπημένος, -η, -ο **I.** [m,1.1] 1. drága, szeretett □ **η ~η μου κόρη** a szeretett lányom × **~η μου** drágám! kedvesem! 2. kedvenc (*dolga vkinek*) □ **το ~ο μου φαγητό** a kedvenc ételem **II.** [f] **αγαπημένος** (ο) [f,2] {**αγαπημένη** (η) [f,1.3] is} szerető □ **αυτή έφτασε με τον αγαπημένο της** a nő a szerelmével érkezett

αγαπημός (ο) [f,2] összebékülés □ **τελικά** ~ **δεν έγινε** végül nem lett/ történt összebékülés

αγαπησιάρης, -α, -ικο [m,2.1] 1. csélcsap □ **~ικο κορίτσι** csélcsap lány 2. szeretetre méltó □ **ένα ~ικο παιδάκι** egy szeretetre méltó kisgyerek

αγαπητικός (ο) [f,2] {**αγαπητική** (η) [f,n,1.1] is} szerető □ **τον θέλει μόνο για αγαπητικό** csak szeretőjének akarja a srácot/ férfit

αγαπητός, -ή, -ό [m,1.1] 1. kedvelt, szeretett, kedves □ **ο ~ός γιος** **μου** a szeretett fiam × **~έ κύριε Χριστοδούλου** Kedves Hrisztodoulou Úr! | **~έ μου** kedvesem!, kis barátom! 2. szeretetre méltó × **ένας ~ος συνάδελφος** egy szeretetre méltó kolléga

αγαπίω [ige: αγάπισα] **I. ts** kibékít □ **πώς να τους αγαπίσω;** hogyan békítsem ki őket? **II. m** 1. ki-, összebékül □ **αγάπισαν γρήγορα μετά τον καβγά** a veszekedés után hamar kibékültek 2. (*krét*) szerelmes lesz, beleszeret *vkibe*

αγαποβότανο (το) [f,3.3] (*szerelem kiváltó fű*)

αγαπίω [ige: αγαπάς * αγάπ-ησα, -ήθηκα, -ημένος] **I. ts** 1. szeret, kedvel *vkit/ vmit* □ **~ώ τη φύση** szeretem a természetet | **~ά τον άντρα της** szereti a férjét 2. beleszeret, szerelmes lesz *vkibe* □ **τον αγάπησε πολύ γρήγορα** nagyon hamar beleszeretett/ megszerette 3. (*rég*) óhaj, parancsol × **αν ~άς** kérem!, kérlek alássan/ szépen!, bizony! |

όπως ~άτε ahogy parancsolja **II. ~έμαι με/ κόλcs** szeretik egymást × **~ιούνται χρόνια τώρα** már évek óta szeretik egymást **III. m** szeret □ **πλάστηκε για ν' ~ά** arra termett, hogy szeressen

αγαρικό (το) [f,3.3] csiperke(gomba) × **το ~ κηπευτικό** természet/ kerti csiperke

άγαρμι, -η, -ο [m,1.1] 1. nem harmonikus/szimmetrikus □ **~ες κινήσεις** nem harmonikus mozgás 2. előnytelen, rosszul álló, nem elegáns □ **φορά συνηθός ~α ρούχα** általában előnytelen ruhákat hord 3. (*átv*) kellemetlen, izléstelen × **άγαρμπο αστειό** izléstelen vicc, poén

αγαρνίριστος, -η, -ο [m,1.1] köret nélküli □ **~ο ψητό** köret nélkül felszolgált sült

αγάς (ο) [f,1.2] 1. (*tört*) aga (*török tiszttségviselő*) 2. (*átv*) despota, uralkodó hajlamú személy □ **ζει μαζί μ' έναν αγά** egy despotával él együtt 3. mulatozó, gondtalanul élő személy, basa × **κάθομαι σαν ~ στην πολυθρόνα** basaként ül a fotelban

αγαστός, -ή, -ο [K] [m,1.1] csodálatra méltó × **~ή σύμπτωση** testvéri/ csodálatos egyetértés

αγαρεία **I.** (η) [f,1.1] 1. kötelező (köz)munka, robot (fizetség nélkül) □ **η ~ της Κατοχής** a megszállás idején végzett kényszermunka 2. (*tört*) robot 3. (*kat*) szolgálatban felmerülő pluszmunka 4. (*átv*) kellemetlen munka, nyűg, robot □ **δεν είναι ~ να καθαρίζεις τα παπούτσια σου** azért az nem robot, hogy megpuccold a cipődet **II.** [hsz] muszájból, immel-ámmal □ **κάνω ένα έργο** ~ immel-ámmal végez egy munkát

αγαρευόω [ige: αγγάρ-εψα, -εμένος] **ts** kellemetlen, kötelező munkát kiad, rálőcsöl *vkire vmit* □ **με αγγάρεψε να ελέγχο τα λάθη του χειρόγραφου** rám lőcsölte a kézirat hibáinak ellenőrzését

αγγειακός, -ή, -ό [m,1.1] ér-, vénerekre vonatkozó
αγγειεκτασία (η) [f,1.1] ér- vagy nyirokrendszer ereinek (genetikus vagy kóros) megnagyobbodása

αγγειτίδα (η) [f,1.1] (*οrv*) érfal gyulladása

αγγείο (το) [f,3.3] {**αγγείον** [K] (το) [f,3.3]} 1. edény, váza □ **ένα πήλινο** ~ egy agyagedény 2. [*tsz*] (*anat*) erek, (vér)edények × **στεφανιαία αγγεία** a szív koszorúerei 3. (*biol*) edénynyaláb

αγγειογραφία (η) [f,1.1] 1. edény-, vázafestészet 2. edényre festett kép 3. (*οrv*) a érfestés b. erekről készített röntgenfelvétel

αγγειογράφος (ο/η) [f,2] 1. edény-, vázafestő 2. (*οrv*) érfestő-készülék

αγγειοδιασταλτικός, -ή, -ό [m,1.1] értágító, erek tágulását okozó

αγγειοδιαστολή (η) [f,1.5] értágulás, értágulat

αγγειοκαρδιογραφία (η) [f,1.1] (*οrv*) a szív érrendszeréről készült röntgenfelvétel

αγγειοκινητικός, -ή, -ό [m,1.1] (*οrv*) keringési, az erekben történő keringésre vonatkozó × **~ά συμπτώματα** keringési zavarok

αγγειολογία (η) [f,1.1] 1. (*οrv*) angiológia (*keringési szervekkel foglalkozó orvostudományi ág*) 2. edény-, vázafestéssel foglalkozó régészeti ág

αγγειολόγος (ο/η) [f,2] érszakorvos, angiológus

αγγειοπλάστης (ο) [f,3.3] fazekas

αγγειοπλαστική (η) [f,3.3] 1. fazekasság 2. (*οrv*) érplasztika

αγγειόσπασμος (ο) [f,2] ér/ erek elpattanása

αγγειόσπερμα (τα) [f,3.1] zárwatermők □ **τα ~ των δασών** erdei zárwatermők

αγγειοσυσταλτικός, -ή, -ό [m,1.1] érszűkítő, erek szűkülését okozó □ **ένα ~ό φάρμακο** egy érszűkítő hatású gyógyszer